

TARYBOS NUOMONĖ**kovo 14 d.****dėl atnaujintos Vokietijos stabilumo programos 2005–2009 m.**

(2006/C 82/02)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

- 1) 2006 m. kovo 14 d. Taryba išnagrinėjo atnaujintą Vokietijos stabilumo programą.
- 2) Per pastarąjį dešimtmetį BVP augo 1,4 % per metus, t. y. daugiau nei puse procentinio punkto atsilikdamas nuo euro zonos vidurkio. Per šį laikotarpį augimo potencialas nuolat mažėjo. Ekonominę veiklą skatino klestintis eksportas, tačiau stabdė vangi vidaus paklausa. Po užsitęsusio sąstingio dešimtmečio pradžioje, paklausa ir realusis BVP trumpam išaugo 2000 m. ir 2004 m., bet vėliau vėl sumažėjo. Sukuriant mažiau darbo vietų, nedarbo lygis pakilo iki 9,5 %. 2005 m. valdžios sektoriaus deficitas viršijo Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę ketverius metus iš eilės. Valstybės skola, 1991 m. sudariusi apie 40 % BVP, nuo 2002 m. viršija Sutartyje nustatytą 60 % pamatinę vertę.
- 3) 2003 m. sausio 21 d. Taryba nusprendė, kad Vokietijoje yra susidaręs perviršinis deficitas, ir pagal 104 straipsnio 7 dalį rekomendavo jį ištaisyti iki 2004 m. 2004 m. gruodžio mėn. komunikate Tarybai dėl „Vokietijos ir Prancūzijos situacijos, susijusios su jų įsipareigojimais pagal perviršinio deficito procedūrą, Teisingumo Teismui pateikus sprendimą“, Komisija priėjo prie išvados, kad tinkamu terminu perviršiniam deficitui ištaisyti turėtų būti laikomi 2005 m. 2005 m. sausio mėn. Taryba pritarė tokiai nuomonei. 2006 m. kovo 14 d. Taryba nusprendė pranešti Vokietijai pagal 104 straipsnio 9 dalį, kad ji imtųsi priemonių perviršiniam deficitui sumažinti iki 2007 m. 2005 m. vasario 17 d. nuomonėje dėl 2004 m. gruodžio mėn. atnaujintos stabilumo programos, apimančios 2004–2008 m. laikotarpį, Taryba paragino Vokietiją: imtis reikiamų priemonių užtikrinant, kad perviršinis deficitas būtų ištaisytas 2005 m.; atlikti biudžeto koregavimą po 2005 m. ir imtis būtinų struktūrinių priemonių, kad iki programos laikotarpio pabaigos būtų pasiektas artimas subalansuotam biudžetas; tęsti struktūrines reformas siekiant pagerinti ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą, visų pirma sveikatos priežiūros sistemos srityje.
- 4) Remiantis Eurostato pateiktais duomenimis, 2005 m. valdžios sektoriaus deficitas Vokietijoje siekė 3,3 % BVP. Šie duomenys, kurių kokybę dar reikia įvertinti, grindžiami Vokietijos laikinuoju pranešimu pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 3605/93, kurį 2006 m. vasario 24 d. Vokietija pateikė Komisijai. Ankstesnėje atnaujintoje stabilumo programoje 2005 m. buvo nustatytas 2,9 % BVP tikslas.

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1055/2005 (OL L 174, 2005 7 7, p. 1). Šiame tekste nurodytus dokumentus galima rasti tinklalapyje: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm.

- 5) Atnaujinta Vokietijos stabilumo programa buvo pateikta 2006 m. vasario 22 d. Programa apima laikotarpį nuo 2005 iki 2009 m. Programoje iš esmės remiamasi naujajame elgesio kodekse nustatyto stabilumo ir konvergencijos programų struktūros modeliu ⁽¹⁾.
- 6) Makroekonominiam scenarijuje, kuriuo grindžiama programa, numatoma, kad realusis BVP augs nuo 0,9 % 2005 m. iki 1,4 % 2006 m., augant ir vidaus paklausai. Po sulėtėjimo iki 1 % 2007 m., vėliau vėl numatomas augimas — 2005–2009 m. vidutinis augimas turėtų siekti 1,5 %. Šiai augimo kryptčiai įtaką daro naujosios koalicinės vyriausybės priimtoms politikos priemonės. Remiantis dabar turima informacija pamatinis scenarijus atrodo tikėtinas, tačiau vėlesniais programos laikotarpio metais jis gali būti šiek tiek palankesnis. Programoje pateiktos infliacijos prognozės atrodo realios.
- 7) Programoje nustatytas pagrindinis vidutinės trukmės biudžeto strategijos tikslas yra užtikrinti ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą. Siekiant šio tikslo, programoje siūloma tęsti biudžeto konsolidavimą, tuo pat metu gerinant augimo ir užimtumo sąlygas. Programoje numatoma ištaisyti perviršinį deficitą iki 2007 m. Konkrečiai, atnaujintoje programoje 2006 m. ir 2007 m. numatomas atitinkamai 3,3 % ir 2,5 % BVP nominalusis deficitas. Toliau numatoma, kad deficitas mažės 0,5 procentinio punkto BVP per metus, o 2009 m. pasieks 1,5 % BVP. Biudžeto koregavimas yra pagrįstas įplaukais ir išlaidomis. Programoje socialinių išlaidų apribojimas laikomas pagrindiniu konsolidavimo strategijos elementu. Įplaukų dalyje mokesčių padidėjimą iš esmės kompensuos socialinių įmokų dalies sumažinimas. Numatoma, kad viešųjų investicijų dalis BVP liks tokia pati. Palyginti su ankstesne atnaujinta programa, koregavimo strategija iš esmės liko tokia pati. Vis dėlto numatoma, kad deficito santykis kiekvienais metais bus didesnis maždaug 0,5 procentinio punkto, o 2006 m. — dar didesnis nei numatyta ankstesnėje atnaujintoje programoje.
- 8) Remiantis programa, dėl iki 2007 m. ištaisyto perviršinio deficito 2005–2007 m. struktūrinis balansas (t. y. pagal ciklą pakoreguotas balansas, neįskaitant vienkartinių ir kitų laikinų priemonių) pagerės daugiau nei vienu procentiniu punktu 2005–2007 m., ypač 2007 m. Numatyta, kad programos laikotarpiu pagal bendrai sutartą metodiką apskaičiuotas struktūrinis balansas pagerės vidutiniškai 0,5 % BVP per metus, o 2008 m. ir 2009 m. — šiek tiek mažiau. Programoje nustatytas biudžeto būklės vidutinės trukmės tikslas — struktūrinis balansas, kurio vis dėlto nenumatoma pasiekti programos laikotarpiu. Kadangi vidutinės trukmės tikslas yra didesnis nei minimali kontrolinė užduotis (deficitas, sudarantis maždaug 1,75 % BVP), jį pasiekus susidarytų patikima riba, neleidžianti susidaryti perviršiniam deficitui. Programos vidutinės trukmės tikslas atitinka euro zoni ir II valiutų kurso mechanizmo valstybėms narėms Stabilumo ir augimo pakte bei elgesio kodekse nustatytas ribas ir jis yra šiek tiek didesnis nei tikimasi pagal skolos santykį ir vidutinį potencialų gamybos apimtį ilgalaikiu laikotarpiu.
- 9) Manoma, kad 2006 m. biudžeto rezultatų rizika yra subalansuota. Vis dėlto nuo 2007 m. biudžeto rezultatai gali būti blogesni nei numatyta programoje. Socialinių išlaidų apribojimas, kuris programoje nėra išsamiai išdėstytas, tačiau manoma, kad jis labai svarbus koreguojant biudžetą, priklauso nuo tikslaus planų įgyvendinimo. Palyginti su ankstesnėmis programomis, socialinės išlaidos buvo viena pagrindinių priežasčių, dėl kurių neįgyvendinti biudžeto tikslai. Biudžeto tikslams kiltų pavojus, jei, kaip planuojama, socialinių įmokų būtų visiškai atsisakyta nepasiekus atitinkamų išlaidų tikslų. Be to, nepakankamas augimas gali būti susijęs su įplaukų trūkumu, kurį gali būti sunku kompensuoti toliau mažinant išlaidas, siekiant išlaikyti numatytą deficito santykio strategiją. Toliau programoje informuojama apie įmonių pelno mokesčio sistemos reformą iki 2008 m., sveikatos ir ilgalaikės priežiūros draudimo reformą, kuri, jei nebus visiškai finansuojama kaip numatyta programoje, gali turėti neigiamos įtakos deficitui trumpalaikiu laikotarpiu.
- 10) Atsižvelgiant į šį rizikos įvertinimą, atrodo, kad programoje numatytos biudžeto kryptys atitinka perviršinio deficito ištaisymą iki 2007 m. Tačiau neatrodo, jog to pakaks, kad būtų užtikrintos pakankamai patikimos ribos, esant įprastems makroekonominiams svyravimams neleidžiančios viršyti 3 % BVP deficito ribos iki priešpaskutinių programos laikotarpio metų. Kitais metais po perviršinio deficito ištaisymo programoje numatytas koregavimo tempas siekiant programos vidutinės

⁽¹⁾ Kaip ir ankstesniais metais, atnaujintoje programoje pateikiami tik apytiksliai duomenys ir kartais vėlesnių programos laikotarpio metų laikotarpių vidurkiai. Programoje pateikiami ne visi privalomi ir nepateikiami neprivalomi duomenys, nurodyti naujajame elgesio kodekse (visų pirma nėra duomenų apie nedarbą, sektorių balansus ir mokesčių pajamų klasifikaciją).

trukmės tikslo iš esmės atitinka Stabilumo ir augimo pakta, pagal kurį metinis struktūrinio balanso pagerėjimas euro zonos ir II valiutų kurso mechanizmo valstybėse narėse turėtų atitikti 0,5 % BVP vertę; patikslinimas turėtų būti didesnis ekonominio pakilimo laikotarpiu ir mažesnis — nuosmukio laikotarpiu.

- 11) Apskaičiuota, kad skolos santykis 2005 m. siekė 67,5 % BVP, t. y. buvo didesnis už Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę. Programoje numatoma, kad 2006 m. skolos santykis išaugs iki maždaug 69 % BVP, o programos laikotarpio pabaigoje sumažės iki 67 %. Atsižvelgiant į pirmiau minėtą biudžeto tikslų riziką, skolos santykio pokytis gali būti ne toks palankus, kaip numatyta programoje. Atsižvelgiant į šį rizikos įvertinimą, skolos santykis negali pakankamai sumažėti ir priartėti prie pamatinės vertės.
- 12) Atsižvelgiant į viešųjų finansų tvarumą, manoma, kad Vokietijoje yra vidutinė rizika dėl numatytų biudžeto išlaidų senėjančiai visuomenei⁽¹⁾. Ankstesniais metais vykdytos struktūrinės reformos, visų pirma pensijų reforma, padėjo sumažinti viešųjų išlaidų didėjimą ateityje. Atsižvelgiant į dabartinį valdžios sektoriaus bendrosios skolos dydį, viršijantį Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę ir esamą didelį struktūrinį deficitą, programos laikotarpiu reikia tiksliai įgyvendinti biudžeto konsolidavimą, kad būtų sumažinta ilgalaikio tvarumo rizika.
- 13) Numatytos priemonės viešųjų finansų srityje iš esmės atitinka ekonominės politikos bendrąsias gaires, įtrauktas į 2005–2008 m. jungtines gaires. Visų pirma Vokietija planuoja įgyvendinti keletą struktūrinių reformų siekdama pagerinti viešųjų finansų tvarumą vidutinės trukmės ir ilgalaikiu laikotarpiu. Jei socialinės apsaugos sistemos išlaidų apribojimas būtų įgyvendintas kaip numatyta, viešųjų išlaidų struktūra būtų palankiau orientuota į augimą skatinančias veiklos rūšis pagal Lisabonos strategiją.
- 14) Atsižvelgiant į atnaujintą Lisabonos strategiją ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimui, 2005 m. gruodžio 7 d. pateiktoje Vokietijos nacionalinėje reformų programoje nurodomi šeši pagrindiniai uždaviniai: žinių visuomenė; rinkos veikimas ir konkurencingumas; verslo aplinka; viešųjų finansų tvarumas (įskaitant tvarų augimą ir socialinę apsaugą); ekologinės inovacijos ir darbo rinkos perorientavimas. Apskritai stabilumo programoje numatytos priemonės viešųjų finansų srityje atitinka Nacionalinėje reformų programoje numatytus veiksmus. Nacionalinėje reformų programoje apibrėžtų veiksmų poveikis biudžetui plačiai atsispindi stabilumo programos biudžeto prognozėse. Be Nacionalinės reformų programos turinio, stabilumo programoje, kuri yra federalinės sistemos reformos dalis, taip pat numatoma, kad galimos sankcijos pagal Stabilumo ir augimo pakta būtų skirtos pagal taisykles skirtingiems valdžios lygiams. Tai būtų įtraukta į Vokietijos Konstituciją.

Atsižvelgdama į pirmiau pateiktą įvertinimą, Taryba pritaria vyriausybės suteiktai pirmenybei biudžeto konsolidavimui, kaip nustatyta programoje, bet pabrėžia, kad esama rizikos, susijusios su biudžeto tikslų pasiekimu ir viešųjų finansų ilgalaikiu tvarumu. Be to, atsižvelgdama į 2006 m. kovo 14 d. Tarybos sprendimą pagal Sutarties 104 straipsnio 9 dalį, Taryba ragina Vokietiją:

- užtikrinti numatytą struktūrinį koregavimą mažiausiai vienu procentiniu punktu 2006–2007 m., kad vėliausiai iki 2007 m. patikimai ir tvariai valdžios sektoriaus biudžeto deficitas būtų sumažintas iki mažiau nei 3 % BVP;
- ištaisyti perviršinį deficitą, greitai pasiekti vidutinės trukmės biudžeto tikslą sumažinant struktūrinį balansą mažiausiai 0,5 procentinio punkto per metus, ypač griežtai įgyvendinant numatytą išlaidų apribojimą, kad būtų galima vykdyti numatytą socialinių įmokų dalies sumažinimą, ir užtikrinant, kad numatyta įmonių pelno mokesčio reforma nekeltų pavojaus fiskaliniam konsolidavimui;
- įgyvendinti planuotą federalinės sistemos reformą siekiant pagerinti biudžeto struktūrą ir taip prisidėti užtikrinant, kad biudžeto tikslai būtų pasiekti visuose valdžios lygiuose.

⁽¹⁾ Išsami informacija apie ilgalaikį tvarumą pateikiama Komisijos tarnybų programos techniniame įvertinime (http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm).

Pagrindinių makroekonominių ir biudžeto prognozių palyginimas

		2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.
Realusis BVP (pokytis %)	2006 m. vasario mėn. SP	1,6	0,9	1,5	1	1,75	1,75
	2005 m. lapkričio mėn. KOM ⁽⁶⁾	1,6	0,8	1,2	1,6	—	—
	2004 m. gruodžio mėn. SP	1,8	1,7	1,75	2	—	—
SVKI infliacija (%)	2006 m. vasario mėn. SP	—	—	—	—	—	—
	2005 m. lapkričio mėn. KOM	1,8	2,0	1,6	1,1	—	—
	2004 m. gruodžio mėn. SP	—	—	—	—	—	—
Gamybos apimtys atotrūkis (potencialusis BVP %)	2006 m. vasario mėn. SP ⁽¹⁾	- 0,6	- 0,9	- 0,7	- 1,1	- 0,7	- 0,4
	2005 m. lapkričio mėn. KOM ⁽⁵⁾	- 0,6	- 0,9	- 0,8	- 0,4	—	—
	2004 m. gruodžio mėn. SP ⁽¹⁾	- 1,2	- 0,9	- 0,7	- 0,3	- 0,0	—
Valdžios sektoriaus balansas (% BVP)	2006 m. vasario mėn. SP	- 3,7	- 3,3	- 3,3	- 2,5	- 2	- 1,5
	2005 m. lapkričio mėn. KOM	- 3,7	- 3,9	- 3,7	- 3,3	—	—
	2004 m. gruodžio mėn. SP	- 3,75	- 2,9	- 2,5	- 2	- 1,5	—
Pirminis balansas (% BVP)	2006 m. vasario mėn. SP	- 0,8	- 0,5	- 0,5	0,5	1,25	1,5
	2005 m. lapkričio mėn. KOM	- 0,8	- 0,9	- 0,9	- 0,4	—	—
	2004 m. gruodžio mėn. SP	- 0,5	0	0,5	1,5	2	—
Pagal ciklą pakoreguotas balansas (% BVP)	2006 m. vasario mėn. SP ⁽¹⁾	- 3,4	- 2,9	- 2,9	- 1,8	- 1,5	- 1,1
	2005 m. lapkričio mėn. KOM	- 3,3	- 3,2	- 3,2	- 3,0	—	—
	2004 m. gruodžio mėn. SP ⁽¹⁾	- 3,0	- 2,4	- 1,9	- 1,6	- 1,3	—
Struktūrinis balansas ⁽²⁾ (% BVP)	2006 m. vasario mėn. SP ⁽³⁾	- 3,4	- 3,0	- 2,9	- 1,8	- 1,5	- 1,1
	2005 m. lapkričio mėn. KOM ⁽⁴⁾	- 3,3	- 3,2	- 3,2	- 3,0	—	—
	2004 m. gruodžio mėn. SP	—	—	—	—	—	—
Valdžios sektoriaus bendroji skola (% BVP)	2006 m. vasario mėn. SP	65,5	67,5	69	68,5	68	67
	2005 m. lapkričio mėn. KOM ⁽⁷⁾	66,4	68,6	70,0	71,4	—	—
	2004 m. gruodžio mėn. SP	65,5	66	66	65,5	65	—

Pastabos:

⁽¹⁾ Komisijos tarnybų skaičiavimai remiantis programoje pateikta informacija.

⁽²⁾ Pagal ciklą pakoreguotas balansas (kaip ir pirmesnėse eilutėse), neįskaitant vienkartinųjų ir kitų laikinų priemonių.

⁽³⁾ Vienkartinės ir kitos laikinos priemonės pagal programą (0,1 % BVP 2005 m.).

⁽⁴⁾ Vienkartinės ir kitos laikinos priemonės pagal Komisijos tarnybų 2005 m. rudens prognozę.

⁽⁵⁾ Remiantis numatomu 1,1 %, 1,1 %, 1,1 % ir 1,2 % potencialiu augimu atitinkamai 2004–2007 m.

⁽⁶⁾ Remiantis pirminiais vertinimais, 2005 m. augimas sudarė 0,9 %. 2006 m. vasario 21 d. Komisijos tarnybų laikinojoje prognozėje numatomas 1,5 % augimas 2006 m.

⁽⁷⁾ Santykis buvo apskaičiuotas naudojant BVP laikotarpius pagal seną metodą paskirstant netiesiogiai apskaičiuotas finansinio tarpininkavimo paslaugas naudotojams, todėl duomenys nėra tiesiogiai palyginami.

Šaltinis:

Stabilumo programa (SP); Komisijos tarnybų 2005 m. rudens ekonominės prognozės (KOM), darant prielaidą, kad politika nesikeis kol naujoji vyriausybė pradės darbą 2005 m. lapkričio mėn. Komisijos tarnybų apskaičiavimai.